

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Bucurie mare vestim vouă

I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile a sosit acasă, putând să cârmuiască iarăși turma cea cuvântătoare a Domnului.

Pe cât de mare ni-a fost durerea, când am scris că I. P. S. Mitropolitul Vasile s'a îmbolnăvit așa de greu, încât numai o operație îi mai poate scăpa viața, — pe atât de mare ne este bucuria astăzi, când putem vesti cetitorilor noștri, că bunul nostru Părinte s'a reîntors la reședință și că se află bine.

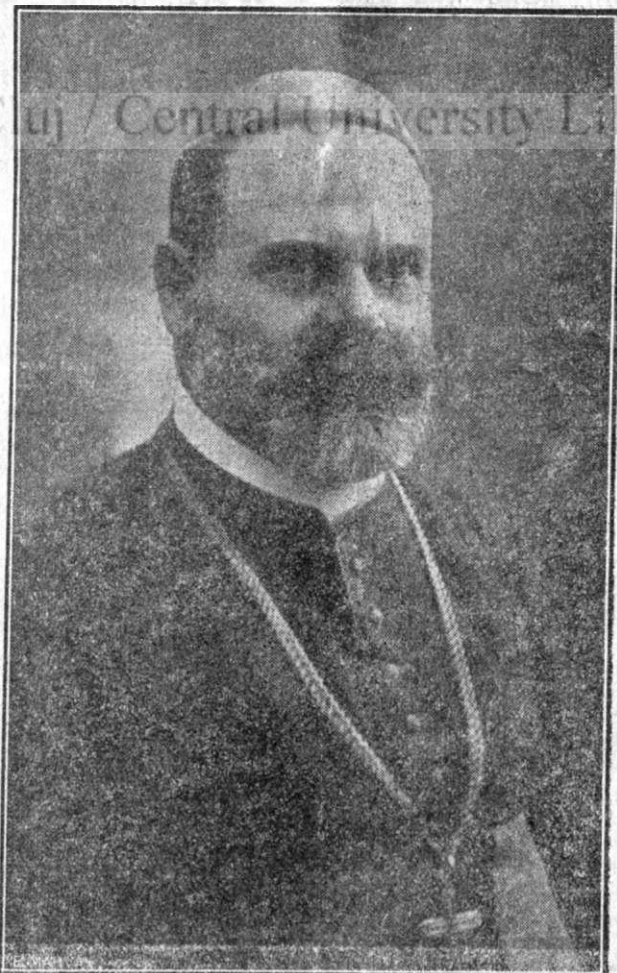
Intr-o vreme era foarte îngrijorat Blajul și biserica întreagă știind, că numai rugăciunile fierbinți ale credincioșilor îl mai pot mântui. Astăzi însă, când după patru grele operații îl vedem iarăși în mijlocul nostru, când îi putem vedea fața brăzdată de grelele suferințe, îi simțim inima bună aproape de noi, îi vedem dreapta dându-ne părinteasca sa binecuvântare, și când, cu ajutorul lui Dumnezeu, așteptăm ca peste câteva săptămâni să poată chiar sluji, — trebuie să împărțăm și cetitorilor noștri marea bucurie, ca toți împreună, să mulțămim marelui și milostivului Dumnezeu pentru binefacerea făcută bisericii și neamului nostru.

Da, I. P. S. Sa a sosit acasă Duminecă. A plecat din Cluj pe la orele 8 și 50 dimineața, cu un automobil sanitar, întovărășit de trei doctori vrednici dnii Dr. Dominic Stanca, Dr. P. Telea și Dr. Alexandru Pop. L-au petrecut până la Feleac dl general Dănilă Pop și doamna, precum și protopopul Clujului, Dr. Elie Dăianu. În drum a fost întâmpinat de creștinii noștri dela Feleac, și apoi rând pe rând de toate satele și orașele de pe lungul drum al Clujului până la Blaj.

Cei trei doctori spun că nici când nu și-au putut închipui, ca poporul să țină așa de mult la arhierul său. — La Obreja mai cu seamă, — spunea unul din doctori, — am plâns cu toții, dela Mitropolitul până la sofer. Și cum să nu plângem, spunea doctorul, când am văzut pe orfanele de război, conduse de călugărițe, venind cu flori și lacrimi în ochi, ca să întâmpine pe bunul lor Părinte, care le-a adunat de pe drumuri, le-a dat drept mame pe călugărițe și le-a cerșit și le mai cerșește încă bani și hrană dela toată lumea.

La Blaj, a fost o sărbătoare cum n'am mai văzut, dela intrarea trupelor române în acest oraș. Lumea fierbea pe străzi încă de dimineața. Casele erau împodobite toate cu steaguri. Oamenii în haine de sărbătoare, doamnele, domnișoarele și copilele de școală încărcate cu flori. Pe la trei ore sună clopotul cel mare, sună de adunare, pentru că automobilul

era în hotarul Blajului. Lumea se pune în rând. La ușa castelului stau caonnicii, asesori consistoriali, câte un delegat al fiecărei școli, apoi de două părți străzii Mitropoliei, a pieței, a străzilor Regina Maria și Regele Ferdinand teologii, elevele liceului și ale școlii normale, băieții dela liceu, școala normală, școala

de aplicație, publicul și reprezentanții primăriei. Se trag toate patru clopotele și iată că pe la cotitura străzii Regele Ferdinand se ivește automobilul, care aducea pe I. P. S. Sa; deodată un strigăt de „să trăiască!“ a străbătut văzduhul, iară automobilul s'a oprit în fața primarului, care a ținut o scurtă dar binesințită cuvântare de bun sosit. I. P. S. a răspuns, cu lacrimi în ochi, și apoi a trecut, prin șirele nesfârșite ale școlăriei.

Intrat în curtea castelului, automobilul s'a oprit în fața ușii, iară cei trei doctori i-au ajutat I. P. S. Sale să coboare. Așezat pe un seaun a ascultat cuvântarea frumoasă a părintelui prepozit Iacob Popa, care abia putea vorbi

de lacrimi. Toată lumea lacrăma, până și străini. Adânc mișcat răspunde I. P. S. Sa:

„Vă mulțămesc pentru călduroasa primire, de care am fost împărțit de altfel pe întreg drumul, de aceea am și întârziat atâta. Era să nu mai viu. Eram pregătit gata să intru în alt lăcaș, mai fericit, mai frumos. Rugăciunile voastre însă și a tuturor credincioșilor mei nu m'au lăsat să vă părăsesc încă. Iată-mă deci iarăși în mijlocul vostru.

Până acum numai pentru Dumnezeu, biserica și credincioșii mei mi-am jertit toate puterile mele, slabe cum erau. N'am trăit pentru mine, ci pentru voi. Și dacă Dumnezeu așa a binevoit, ca să-mi mai lungească firul vieții acestea, cu atât mai puțin voi trăi de aici înainte pentru mine.

La aceasta însă mai ales acum am lipsă de ajutorul vostru, dar mai cu seamă de al părinților canonici și asesori. Fiți-mi deci, rogu-vă, într'ajutor, și îndlțați și de aici înainte rugăciuni către preamiliostivul Dumnezeu, ca să pot trăi numai Lui, bisericii mele și neamului nostru. Binecuvântarea Domnului să vină peste voi cu al său dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor!“

Plângeam cu toții, ca niște copii, și ne îmbulzeam să-i sărutăm mâna. Apoi am plecat la catedrală, unde părinții canonici au ieșit înaintea iconostasului, îmbrăcați în odăjdii, și am cântat cu toții „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu“, fiind catedrala plină de lume, ca la 15 Mai.

Mărti I. P. S. Sa a deschis ședința consistoriului, iar după prânz a făcut o plimbare cu trăsura până la Institutul Recunoștinței.

Bunii noștri cetitori însă pentru aceasta să nu pregete a înălța rugăciuni de mulțumită către tronul ceresc, ca să ni-l țină pe I. P. S. Sa „sănătos întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului său.“

Ce fac pocăiții. La un cizmar din București era ucenic un copil de țaran. Cizmarul era pocăit și i-a tot vorbit băiatului despre pocăiți. Băiatul nici nu voia să audă despre trecerea la legea pocăită. Intr'una din zilele trecute apoi cizmarul s'a apucat și l-a bătut într'un mod îngrozitor pe bietul ucenic pentru că nu vrea să treacă la legea pocăită. Auzindu-l vecinii, cum sbiară, ca din gura șerpelui, i-au sărit într'ajutor, făcând arătate împotriva cizmarului pocăit. Lucrul va ajunge la judecătorie, unde se va dovedi pe deplin, cine este pocăitul și cât este de curat. Bagseama Scriptura lor spune, că și Domnul Hristos cu bătaia a încreștinat oamenii.

Evanghelia Duminicii.

Duminica XI. după Înălțarea sfintei Cruci
a Strămoșilor (12 Decembrie 1926),
Luca 14, 16-24.

Pilda din evanghelia de astăzi a spus-o Mântuitorul cu prilejul unui ospăț, chemat fiind la masa unuia din mai marii fariseilor. În timpul mesei unul din oaspeți, care ascultase cu luare aminte învățăturile Domnului cu privire la ospete, zise: „Fericit celce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu”. Aceste cuvinte îi dau prilej Mântuitorului ca să spună pilda următoare și să arete, că la ospățul cel ceresc vor lua parte numai cei cari primesc cuvântul mântuirii.

Zis-a Domnul pilda aceasta: „Un om oarecarele a făcut cină mare și a chemat pe mulți.

Pilda aceasta s'a mai citit de altfel și în Duminica XIV. după Rusalii (Mateiu 22, 2-14), și explicarea ei s'a publicat la vremea sa în „Unirea Poporului”. Acolo însă celce a făcut cină era un împărat. Atât împăratul cât și omul care face cină este însuși Dumnezeu. Acolo s'a numit însă împărat, ca să se arete măreția lui Dumnezeu, iară aiaia se numește om, pentru că să se arete marea sa iubire de oameni. Cina închipuiește împărăția lui Dumnezeu.

Și a trimis pe sluga sa la ceasul cunii să zică celor chemați: *veniți, căci iată gata sunt toate.*

Sluga trimisă să vestească pe cei chemați să vină la cină, este Domnul nostru Isus Hristos. Dar se poate înțelege sub slugă și oricare propovăduitor de astăzi al evangheliei. A trimis Dumnezeu pe Fiul său, luând asupra sa chip de om, ca să cheme pe toți jidovii la fericirea

cea veșnică, iară mai vartos pe căpeteniile lor, precum erau cărturarii, fariseii și arhereii jidovilor.

Și au început toți într'un chip a se lăpăda. Cel dintâi a zis: *moșie am cumpărat, și-mi caută să merg să o văd: rogu-te să mă ierți. Și altul a zis: cinci părechi de boi am cumpărat, și voi merge să-i încerc: rogu-te să mă ierți. Și altul a zis: m'am însurat și pentru aceea nu pot veni.*

Pedecile intrării noastre întru împărăția lui Dumnezeu de fapt sunt. patima cea mare a noastră cătră bunătățile cele vremelnice. Nu numai cărturarii și fariseii jidovilor au fost însă cuprinși de patimile acestea, ci și noi cei de astăzi. Căci și noi mai mult ne îngrijim de moșiile, boii și muierile noastre, decât de sufletele noastre și de împărăția lui Dumnezeu.

Chemaii sunt toți cărora li-s'a propovăduit Evanghelia. Cei chemați întâi și cari s'au lăpădat sub diferite pretexte de a lua parte la cină, sunt jidovii.

Și întorcându-se sluga aceea, a spus domnului său acestea. Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugii sale: *ieși curând la căile și la ulițele cetății, și adu aici săracii și ciungii și orbii și schiopii.*

Săracii și ciungii și orbii și schiopii, chemați pe urmă dela răspântii, sunt vameșii, păcătoșii, toți umiliții și disprețuiții poporului jidovesc, cari au crezut în Mântuitorul și au primit învățătura sa.

Și a zis sluga: *Doamne, făcutu-s'a cum ai poruncit, și încă mai este loc. Și a zis domnul cătră slugă: leși la drumuri și la îngrădiri, și îndeamnă să între, ca să se umplă casa mea.*

Cei dela drumuri și îngrădiri sunt păgânii cari erau despărțiți de jidovi ca printr'un gard, de ura ce aceștia aveau împotriva a tot ce nu era jidovesc. Interesant e, că cu privire la aceștia a zis Mântuitorul: *„Indeamnă, să între”. Păgânii adevărați nu cunosteau pe adevăratul Dumnezeu, n'aveau cuvintele prorocilor, nici Sfânta Scriptură, cari să-i povățuiască la credința în Hristos. Cuvântul „indeamnă”, înseamnă deci: dă-ți osteneala ca să-i indupleci,*

pleacă-le inima prin cuvinte, luminează-le mintea cu lumina vieții sfinte, convinge-i prin săvârșire de minuni.

Căci sic vouă, că nici unul din bărbații cei chemați nu va gusta cina mea. Că mulți sunt chemați, iară puțini aleși.

Nimenea, adevărat, dintre cărturarii și fariseii jidovilor nu vor moșteni împărăția cerurilor, pentru că ei s'au lăpădat de chemarea lui Hristos. Tot așa nu vor gusta cina sa nici oamenii de astăzi, cari se lăpădă de biserică și cari, oricât îi chiamă dangățul clopotelor, cântările canturilor și predicile preoților, își văd de treburile lor lumești, de moșii, de boi, vaci, cai, oi și porci, de daraveriile lor familiare, de plăcerile cele multe, pe cari le imbie lumea aceasta.

* * *

Mulți sunt chemați, iară puțini aleși. Am putea chiar zice: toți suntem chemați. Pe toți ne chiamă adevărat Domnul nostru Isus Hristos întru împărăția sa. Noi însă ne scuzăm cu fel de fel de treburi, asemenea chemaților din Sfânta Scriptură. Pentru că ni-e greu să-i sfintim Domnului și numai o sângură zi la săptămână.

Ne prea plac moșiile și bunătățile lumii acesteia. Și biserică o vede foarte bine aceasta. De aceea în câteva Duminici dupăolaltă tot într'una astfel de evanghelii ne citește, din cari să învățăm a disprețui bunurile pământești. Mai cu seamă acuma toamna, dacă ați băgat bine de seamă, aproape toate evangheliile împotriva bogățiilor și a desmerdărilor sunt făcute, pentru că acuma, toamna, ne îngrijim de cele pământești mai mult.

Pentru ce nu ne dăm deci mai bine seama de suflet, barămi de aici înainte? Pentru ce nu ne gândim mai bine și mai bărbătește la cele ce vor să vină după viața aceasta? Că viața noastră, oricât ar fi ea de fericită, dela o vreme tot se găte, se sfârșește, se prăpădește, se stânge, asemenea unei luminări. Oameni de peste o sută de ani abia mai avem. Cei de 70-80 de ani sunt rari de tot; după 60 de ani cei mai mulți dintre noi își cam iau m. rindea cea mai de pe urmă, și pleacă, rând pe rând, spre veș-

Foița „UNIRII POPORULUI”

Cântece și strigături românești.

— Din Roșia de pe Secaș. —

Pus-am gând și jurământ
Să nu mai iubesc mai mult.
Dar inima iar mă 'ntoarnă
Să mai iubesc pân' la toamnă.
Dela toamnă incoalea
Rămâi mândră cui vei vrea,
Du-te mândră unde-ți place
Vorbă de mine nu-ți face

Ficioru stricat de rele
Se cunoaște pe curele,
Că le pune a junie,
Ele trag tot a cânie.

Frunză verde iedera
Rău m'a blăstămat maica
Intr'o Sâmbătă sara
Să n'am unde m'așeza,
Să umblu din sat în sat
Cu mândra necununat
Și să nu aflu pe nime
Ca pe noi să ne cunune.

Urātu care-i urât
Măncă cu min' dintr'un blid,

De s'ar sparge blidu 'n fund
Doar voi scăpa de urât,
Da' blidu-i de cusutor
Nu se sparge până mor.

Tu te duci badiță duci
Și pe mine nu mă duci...!
Du-mă badiț, și pe mine
Și de îți va fi rusine
Fă-mă brău pe lângă tine,
De-ți va fi badiț, cu greu
Fă-mă lumină de său
Și mă bagă 'n sânul tău,
Că unde vei însăra
Eu bine te-oi lumina,
Când vei râde
M'oi aprinde
Când vei plânge
Mă voi stânge!

Eu mă duc, țara rămâne
Mândra plânge după mine,
Mândra plânge și jelește
De mine se despărțește.
Plânge mândra după dracu
Și las pe badea săracu
Să meargă unde dorește
Că pe tin' nu te iubește.

Somnu-mi și nu mă culc
Doru-mi și nu mă duc.
Somnu-mi și aș dormi

Tot aștept doar va veni
Mândra mea de unde-o fi
Că doar' mult n'o zăbovi.

Fă-mă Doamne pasăroi
La lelița pe război,
Să-i mai văd picioarele
Cum își calcă ielepe,
Să-i mai văz mânuțele
Cum își schimbă itele,
Să-i văz degetuțele
Cum înoadă firele.

Vai de mine cum m'aș duce
Calea mi-se face cruce,
Vai de mine cum aș mere
Puterea din mine pere.

Dragostea unde s'acață
Nu bagă samă de zdrantă,
Urătul unde se pune
Părăsește haine bune.

Fata care joacă bine
Strânge-o vere lângă tine,
Dar fata ce joacă rău
'Npinge-o drace în părau!

Cereți
„Calendarul dela Blaj”

nicie. Pentruce deci atâta zoală, atâta învălmășală pentru cele lumești, iar pentru cele sufletești nici o răvnă? „Nebune, întru această noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dară cele ce ai gătit ale cui vor fi?”

IULIU MAIOR.

DE PRIN SATE.

Poporul vrea învățatură creștinească în școli.

În ziua de 24 Noemvrie a venit la redacția noastră țăranul fruntaș Ioan Mureșan lui Stan din Ohaba, jud. Târnava Mică, și ne-a spus, că vine în numele satului întreg și ne-a rugat să scriem în foaie, că poporul din Ohaba este foarte intristat de veștile cari spun, că religia se scoate din școli.

Noi — spunea fratele Ioan Mureșan — nu ne învoim odată cu capul, ca copiii noștri să fie crescuți păgânește, fie că învață în școala din sat, fie că umblă la carte în școlile dela oraș! Românii au fost creștini de când lumea, chiar dela tata Traian, și creștini vrem să rămânem. Noi nu vrem să știm de școli fără icoane și fără cruce. Vrem ca acolo copiii noștri să învețe a cinsti pe Dumnezeu și evanghelia lui Hristos.

Că de vor prinde copiii noștri învățături fără Dumnezeu, ca mâne ne vom trezi că ne toacă în cap, zicând:

— Nu-i păcat să omori, că nu este Dumnezeu, nici pedeapsă veșnică!

Vai de zilele noastre când vom ajunge la această păgânătate! Deci noi dorim, ca copiii noștri să fie în locul întâi ai religiei și ai credinței.

Rugăm pe deputații și pe senatorii noștri, să aducă aceste dorințe ale noastre la Parlament și să nu se întâmple altminteru, că noi de creștinătate nu vrem să ne lăpădam copiii!

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI”

Cum sta lumea și țara?

Starea sănătății
M. S. Regelui.

De câțiva vreme sănătatea M. S. Regelui Ferdinand lasă de dorit. Medicii cei mai vestiți din țară și din străinătate au fost chemați să se îngrijească de sănătatea scumpului nostru rege. Un medic vestit din Paris l-a vizitat cu mașina Roentgen și a aflat, că ce fel de boală are M. Sa. I-a prescris odihnă și liniște mai îndelungată. Și a spus, că M. S. Regele, urmând aceasta dietă, în vreme de o lună de zile se va putea face din nou sănătos.

Dorim din toată inima M. S. Regelui deplină sănătate pentru binele țării și a neamului.

Ce e mai nou în politică?

După deschiderea parlamentului toată viața politică s'a mutat la București. Acum toți bărbații politici se găsesc în capitală și urzesc firele vieții politice.

De câțiva vreme se vorbește mereu de un nou guvern, format din toate partidele noastre politice. Adică, un fel de guvern național, în care să între ca miniștrii toți fruntașii partidelor politice.

Se spune, că vremile sunt prea mari și prea grele pentru ca singur guvernul generalului Averescu să poată purta cu bine cărma țării. De aceea se caută apropierea între toate partidele, ca să se alcătuiască un guvern »național«, format din partidul poporului, partidul național-țărănesc și cel liberal. Dar până acum nu e nimic sigur. Săptămâna viitoare e vorba să se întâlnească împreună gen. Averescu cu dnii Ionel Brătianu și Iuliu Maniu, ca să lămu-

rească împreună situația politică și să se înțeleagă asupra lucrurilor cari se prevestesc.

M. S. Regina a
sosit în țară!

Chemată în țară, M. S. Regina Maria a plecat din America în ziua de 24 Noemvrie, însoțită de întreaga suită sa regală.

La intrarea în Europa a fost întâmpinată de către mareșalul palatului regal, generalul Paul Angelescu. Însoțită de generalul Angelescu s'a oprit o zi la Paris unde s'a întâlnit cu prințul Carol, căruia i-a povestit cele văzute prin America.

Vineri, în 3 Decemvrie a sosit în țară. La București i-s'a făcut primire sărbătoarească din partea guvernului și a cetățenilor.

De prin celea țări străine.

Luptele și răsculații
în Albania.

Se anunță din Scutari, că trupele guvernamentale din Albania au reocupat orașele pe cari le-au pierdut în luptele cu răsculații. Trupele guvernamentale primind întăriri însemnate, au respins în cele mai multe locuri pe răsculați. Numeroase cete de răsculați se supun și-și predau armele.

Toate semnele arată, că guvernul și-a pus în gând, să înfrângă cu desăvârșire pe răsculați, cercând să-i impresoare și așa să-i silească să se predea cu toții.

Luptele între guvern și între resculați se poartă din pricina măsurilor luate de guvernul lui Zogul Pașa împotriva unor șefi de-ai răsculaților. Luptele sunt crâncene, dar se vor potoli curând.

POVESTE

A fost odată, când a fost; că de n'ar fi fost nu s'ar povesti.

Ci-c'a fost odată, un om însurat. El trăia la un loc cu soacră-sa. Nevasta lui, care avea copil mic, era cam prostănacă. Dar, nici soacră-sa nu era mai brează.

Intr'o zi, omul nostru pleacă de-acasă după treburi. Nevasta lui, după ce-și scaldă copilul, îl înfășă și-i dăte să sugă; apoi îl puse înalbie, lângă sobă — căci era iarnă — și cântându-i îl adormi. După ce-și adormi copilul, ea stătu puțin pe gânduri și apoi începu a se boci, cât îi lua gura: „Copilașul meu, copilașul meu!...”

Mama ei, care torcea după sobă, auzind-o văicărindu-se, svârli furca și fusul cât colo, și, sărind dela locu-i, o întrebă: „Ce ai, draga mamei; ce-ți este?”

— „Mamă, mamă, copilul meu are să moară?”

— „Când și de ce?”

— „Iată cum: vezi drobul cel de sare pe sobă?”

— „Il văd; ei și?”

— „De s'o sui mâța, are să-l trântescă drept în capul copilului și mi-l omoară!”

— „Vai de mine, că bine zici, fata mea?”

Și începură a se boci amândouă pe'ntrecere.

Pe când se boceau mai cu foc, iată și tatăl copilului, intră pe ușă flămând și amărît, ca vai de el.

— „Ce este? Ce v'a găsit?” întrebă bietul om, îngrijorat.

Mai venindu-și nițel în fire, ele începură a-și șterge lacrimile și a-i povesti întâmplarea cea neîntâmplată.

Omul, după ce le ascultă, zise: „Bre!... mulți proști am mai văzut eu; dar ca voi, nu mi-a dat de cap! Mă duc în lumea largă... și de-oiu găsi mai proști ca voi, m'ăți mai vedea pe acasă; iar de na... asta ni-i a, după urmă!”

Zicând așa, ofta din greu, își lua ziua bună, și porni plin de amărăciune, încotro-i văzură o hii.

A doua zi, se opri într'un sat ce-i ieșise în drum. Când celo, ce să-i vază ochii: un om se tot frământa c'o baniță la gura unui bordei: aci o ținea cu gura spre soare, aci da năvală cu ea în bordei. Drumetelul nostru, nedumerit, stete locului și-i zise:

— „Bună ziua, om bun!” — „Mulțumesc dumitale, prietene!” — „Da ce faci aici?” — „Ia, mă trudesesc de vreo două trei zile să car pustiul asta de soare în bordei, ca să am lumină; și nu izbândesc cu nici un chip!” — „Bre, ce tradă!” zise drumetelul nostru. „N'ai vreun topor?” — „Ba am!” — „Ia-l de coadă și fă ce ți-oiu zice eu... sparge aici, în perete, și soarele va intra singur în casă.”

Indată făcu așa, și bordeiul se umplu de lumina soarelui

— „Mare minunea, om bun! De nu te-adeucea Dumnezeu, era să 'mbătrânesc cărând soarele.”

— „Iată încă un tont!” zise drumetelul în sine, și pleacă.

A doua zi, ajunse într'alt sat. Din întâmplare trăsese în gazdă la un rotar. Acesta-și lucruse un car și în loc să-l încheie afară, îl încheiase în casă. Acum, voia să-l scoată afară din casă și trăgea de zori, cu toate neamurile, de proțap; dar carul nu ieșea, fiindcă era mai mare ca largul ușii. Rotarul, tocmai se pregătea să strice tocul ușii, ca să poată scoate carul; când, și sosi omul nostru. El își învătă gazda să desfacă din nou carul, și să-i încheie afară în curte.

Încărcat cu mulțumirile rotarului, porni mai departe.

Intr'alt sat, văzu pe unul care se muncea de zor, s'arunce nuci cu furca în pod.

„Ei, da mare e ceata proștilor!” își zise el. — „Da, ce te frământă așa om bun?” întrebă el pe omul cu pricina. — „Ia m'amărăsc s'asvârl niște nuci în pod; da, unde pot cu pârdaľnic 'asta de furcă?” — „Păi, iea, omule, o baniță; pune-le 'n baniță și le care unde vrei. Furca e pentru pae, nu pentru nuci!”

Omul îi ascultă sfatul și treaba fu gata.

Nu mai merse mult și ajunse în alt sat. Aci dăte peste alt guguman: unul se căsnea să suie 'n podul grajdului o vacă, spre a-i da să mănânce fân. Trăgea vaca de funie de zor spre gura podului; dar, cum ea nu putea să sboare, răgea cumplit și da 'ndărăt.

După ce aflau cum stau lucrurile, drumetelul

Răscoală împotriva bolșevicilor în Ucraina.

În vremea din urmă în mai multe orașe din Ucraina au izbucnit răscoale împotriva stăpânirii bolșevice. Ucrainenii s'au săturat de stăpânii bolșevici și acum ar vrea să se facă neatârnați. Acești Ucrainenii au făcut și omorirea ofițerilor bolșevici dela Moscova cari au venit să inspecteze trupele în Ucraina. Deodată cu câțiva ofițeri a fost greu rănit și secretarul general al Comisariatului apărării naționale, venit și el pentru inspecție.

Politia bolșevică, s'a străduit în zădar să găsească pe vinovați. Nu a putut da cu nici un chip de urma lor. Poporul îi cunoaște, dar nu vrea să-i descopere. Toate încercările bolșevicilor de-a-i descoperi au rămas zădarnice.

Înștiințare pentru meseriași.

— Mai mulți copilași din Munții Apuseni vreau să între ucenici la măștri buni. —

E cunoscută starea tristă a locuitorilor din Munții Apuseni. Poporul lui Horia și al Iancului o duce foarte greu astăzi. Pământul Moților este puțin și rău. Din vite, din cercuri și din ciubară nu se mai poate trăi. Bieții Moți au ajuns la mare sărăcie și lipsă.

Ca mâne sărăcia Moților va fi și mai mare. Pălmuța de loc pe care o au astăzi capii de familie din Munții Apuseni, va trebui să se împartă între 3—4 și 5 copii, așa că aceștia nici locuri de casă nu vor avea deajuns. Și ei vor trebui să ia lumea'n cap, cu adevărat

„Cerșind din poartă 'n poartă“, căci aurul din munți, cât biată mai este, se scurge în pungi străine...

Moții trebuie să-și vadă de alte rosturi, căci altfel vor pieri de foame, ca adevărații copii mașteri ai sorții.

Ei se și sbat, sărmanii, din răspuneri

nostru sfătui și p'asta să aducă fânul din pod, la vacă; nu să urce vaca'n pod la fân.

Omul, mulțumindu-i, îi urmă sfatul și scapă vaca de spânzurătoare.

Intr'alt sat găsi niște oameni săpând la un puț. Însă, cum da 'napre seară, săpătorii astupau groapa săpată, cu pământul scos dintr'însa, ca să nu dea cineva năuntru; așa că nu aveau nici un spor. Călătorul nostru îi învăță și pe acestia, s'acopere groapa cu niscai scânduri, căci dac'or face tot așa, nu mai mântuie niciodată.

Plecă și de-aci încărcat de mulțumirile sătenilor.

Sătul de atâția nerozi căți întâlnise, drumetel nostru-și zise:

„Măta, tot s'ar mai fi putut să doboare drobul de sare depe sevă; dar: să se care soarele 'n casă cu banița; să se arunce nucile 'n pod cu furca; să se tragă vaca 'n pod, la fân, cu funia; și să se sape puțuri fără a li-se mai da de fund... , astea nu mi-ar fi trăsni niciodată prin cap. Ia să mă 'ntorc iarăș lângă ai mei, căci are Dumnezeu, oameni, și mai proști ca dâșii; nu sunt ei coada prostimii din lume!“

Gândind astfel, își luă tâlpășița spre ai lui.

Nu știu dacă omul nostru o mai fi trăind; dar proștii pe cari i-a văzut el, trăiesc și astăzi!

Ioan Creangă.

și, ca să se salte deasupra necazului, fac tot ce-i învață oamenii cu durere de țară și de soarta lor. Ca dovadă am primit de curând o scrisoare plină de jelanii dela un preot harnic din Munții Apuseni, care ne roagă să dăm veste în țară, că o mulțime de Moți ar dori să-și deie copilașii la meserii și caută măștri buni, la cari copiii lor să-și poată face un viitor mai fericit, atât pentru dâșii, cât și pentru interesele neamului nostru.

Orașele Ardealului nu sunt încă ale noastre. *Ele sunt ale acelor cari sînt în mână meseriile și negoafete.* Iar aceștia nouă zeci la sută sunt străini. Pe la târguri, banii noștri merg în buzunarele Sașilor, Svabilor, Ungurilor și Ovreilor.

Prin urmare, dorința moților năcăjiți din Munții Apuseni de-ași trimite copiii la meserii și la negoț, are o însemnătate foarte mare. Acești copii isteți și râvnitori vreau să coboare la orașe, să se mântuiască pe dâșii, poporul lor necăjit și chinuit, iar în locul al doilea să cucerească orașele Ardealului din mâinile străinilor cari ne iau banii și truda, iar inima și-o păstrează pentru visurile lor ascunse.

Se cuvine deci să-i primim cu brațele deschise și să-le ușurăm cărările. Să-i ajutăm să răzbată în ateliere și'n prăvălii, și să-le netezim calea spre marea izbândă pe care o dorim cu toții.

Indreptăm aceste cuvinte în locul întâi către meseriași și negustorii români de prin orașe! Și îi rugăm, că având lipsă de ucenici, să primească în lucrătoarele și prăvăliile lor în locul întâi pe *puii de Moți* din munții Iancului și ai Horii. Să-i cuprindem pe toți cari coboară cu acest gând mare, căci, în felul acesta, ajutăm pe cei mai năcăjiți fii ai neamului nostru și facem în aceeași vreme și un mare bine țării, care mai are încă mult de cucerit.

Iată, de astă dată vestim tuturor meseriașilor și negusturilor români din Ardeal, ca mai mulți pui de Moți, primul transport, copii sănătoși și isteți, între 12—15 ani, cu oâte II—III—IV clase primare, *stau gata de plecare* și caută stăpâni buni, miloși, cu suflete creștine, la cari să poată învăța meșteșugurile atât de dorite de ei și atât de trebuincioase pentru lipsele țării noastre.

Doritorii de ucenici vor binevoi să scrie cât mai în grabă pe adresa: *Dr. Coriolan Sabău, preot în Lupșa, jud. Turda*, arătând condițiile sub care primesc ucenici și ce vrastă să aibă copiii?

Ciudățeniile vremii.

— Prune verzi în luna lui Noemvrie —

Cetitorul nostru Ioan Fane din comuna Chechiș, jud. Satu mare, ne scrie următoarele: Am auzit dela mai mulți oameni din comuna noastră, că prin unele grădini sunt pruni cu prune mari cât alunele și mai mari, din roada a doua. Flori am văzut și eu cam de vre-o două luni, dar atunci nici cu gândul n'am gândit că din acele flori să se mai facă prune... Acum am văzut minunea cu ochii mei. În ziua de 21 Noemvrie, la „Intrarea în biserică“, a venit în casa mea consăteanul Ioan Rus și mi-a adus 2 prune verzi, dintre celea cari au rodit acum a doua oră. L-am întrebat că de unde le are, și mi-a spus că dintr'o grădină din coastă, unde mai sunt și alte prune bistrițene ca la vre-un clop (pălărie).

Acum ne gândim, Domnule Director, că ce

va fi cu acestea prune verzi, când se vor coace? Căci de se vor coace la Crăciun, va fi deageaba, căci băieții cari vor umbla la colindat, n'or lăsa colăceii și pupchii pentru prune, că le-o fi frig la mâni să se suie prin pruni...

Cu închinări de sănătate.

Ioan Fane.

Sfințire de biserică.

Ziua de 28 Noemvrie a anului curent va rămânea în veci neștearsă în inima bunilor și harnicilor credincioși din Șeulia de Câmpie. Atunci și-au văzut în sfârșit înfăptuit dorul ce-l nutreau de ani de zile, de-a ridica — în locul umilei biserițe de lemn — un lăcaș mareț, vrednic de numărul frumos al credincioșilor. Mulțumită spiritului de jertfă și bune înțelegeri, au reușit să aibă una din cele mai frumoase biserici de pe Câmpie și aceasta din propriile lor puteri, fără să fi recurs la ajutorul altora.

Actul binecuvântării l-a săvârșit, în calitate de delegat al Înalt Preasfințitului mitropolit, Reverendissimul Domn Dr. Alexandru Rusu, canonic mitropolitan. Înaltul delegat a fost primit cu multă însuflețire și salutat cu transport de bucurie, fiind fiu al acestei parohii. A făcut o adâncă impresie asupra mulțimei, venite din satele dimprejur, cuvântarea înțeleaptă și plină de creștinești învățături a Părintelui canonic.

Cea mai mare parte a credincioșilor s'au mărturisit și cuminecat, voind să între reînnoși sufletește în lăcașul sfânt, care veacuri de-a rândul va vesti credința și iubirea lor neprihănită față de Dumnezeu.

Act de recunoștință și mulțumită.

Înaltul Minister de Interne — în acord cu Consiliul Superior Administrativ — cu deciziunea No. 4383/c din 2 Martie 1926, respingând apelul consiliu comunal, din Șeica mică și confirmând deciziunea D-lui Prefect al Județului Târnava mare Nr. 7980—1925, la 17 Noemvrie a. c. în baza acelor deciziuni a înzestrat de fapt biserică unită din Șeica mică, — în mod gratuit — cu o pădure frumoasă, falnică, pe teren plan, cu suprafața de 107 jugăre.

Pentru aceasta izbândă strălucită, pentru acest mare succes economic în viața Românilor din Șeica mică, când scumpa noastră Românie va cerc, când goarna țării va suna, subsemnații — în semn de recunoștință promitem Țării: Ostași neînfricați, plini de eroism, gata de jertfă pe altarul Patriei.

Laudă și mulțumită vie se aduce d-lui Ioan Prescurea fost prefect, d-lui Dr. Simion Balint subprefect, d-lui Stelian Stătescu șef inginer, și d-lui Dr. Dionisie Roman deputat, pentru interesul ce l-au depus și sollicitudinea ce au avut-o în prevederea bisericii unite, c'un codru atât de mândru.

Românii din Șeica mică.

Calendarul dela Blaj

a ieșit dela tipar și a început trimiterea lui prin poștă.

El cel mai frumos calendar din Ardeal!

Grăbiți cu comanda, că nu mai avem decât puține exemplare!

Știrile Săptămânii.

1 Decembrie la Blaj.

Ziua unirii Ardealului cu patria mamă s'a sărbătorit la Blaj cu toată însuflețirea și pompa cuvenită. Încă de dimineață toate casele și oficiile au fost împodobite cu steaguri treicolore. La ora 9 s'a slujit liturghie sărbătorească în catedrală, la care au fost de față școlile și public numeros.

După slujba dumnezească s'a dat o serbare națională în sala de gimnastică a Liceului de băieți, cu program frumos și înălțător. Au cântat corurile școlilor noastre mai multe cântece patriotice, iar d. profesor *Laurean Puia* dela Liceul de băieți ne-a vorbit în grai răsărit și înflorit despre însemnătatea zilei, arătând soarta tristă a poporului românesc în timpurile de demult și marea izbândă dela 1 Decembrie 1918, când ne-am unit pe vecie cu patria mamă. În cuvântarea sa d. profesor Puia a găsit cuvinte strălucite, să puie în lumină adevărată avântul Blajului în zilele revoluției dela 1918.

Câteva declamări reușite au dat serbării clipe de înaltă însuflețire, cari nu vor fi uitate curând. Prin asemenea serbări școlile Blajului țin cum nu se poate mai bine pururea aprinsă fiacără naționalismului curat și brav, prin care vechea cetate de lumină a Ardealului, a fost totdeauna în frunte.

Furtuni mari pe mări. Pe Oceanul Atlantic și pe Marea Nordului au bătuit săptămâna trecută foarte mari furtuni. În apropierea coastei engleze s'au scufundat mai multe corăbii. Furtunile acestea au bătuit și pe Marea Mediterană și în Italia de sus. În Germania și Spania s'au revărsat mai multe râuri.

L-au aruncat din tren. Conducătorul Vasile Botezan găurea pe tren biletele călătorilor din clasa a doua, cari mergeau spre Chișinău. Câțiva călători n'aveau bilete. Conducătorul a voit să ia cu ei proces verbal, dar mișeii l-au aruncat pe fereastră. Bietul conducător, care-și făcea cinstit datoria, a fost aflat în nesimțire nu departe de gara Chișinău.

Copilă tovarășă la hoșii tatălui ei. Poliția din Iași de mult urmărește pe hoțul Gheorghe Găgioriu, care a făcut mai multe spargerii și hoșii, întovărășit de copila sa, în vârstă de abia 13 ani. Când era să pună poliția mâna pe el, dumnealui s'z cam dus, a rămas acasă în schimb biata copilă. Dusă la poliție ea a declarat, că e adevărat că tatăl ei a învățat-o să fure, și că de aproape un an ei cu hoșii își câștigă pâinea de toate zilele.

Despăgubiri de război. La ministerul de finanțe s'a intrunit comisiunea de despăgubiri de război, sub prezidenția dlui M. Manoilescu, și a hotărât să plătească foștilor internați și ostateci din Ardeal suma de 28 milioane lei. S'a și dat ordin direcțiunii financiare din Cluj, ca să întocmească statele de plată.

Beau vin și predică apă. Zilele trecute a murit ministrul Bolșeviciei în Anglia, Krassin. Desfăcându-i testamentul, au aflat, cu mirare, că averea sa este de 4 milioane lire sterline englezești. Și fieiertatul înainte și pe vremea războiului era muritor de foame.

Ce credeți Dvoastră, că cu ce mijloace a ajuns acest bolșevic la averea aceasta grozavă, de 400 milioane lei? Din plată? Nu se poate, că doară bolșevicii plătesc mai bine pe muncitorii cu palma, decât pe cei cu muntea. Și acest Krassin a predicat apă, dar el a beut vin.

Scumpetea rachiului. Am primit și primim știri din multe părți, că oamenii au fost foarte năcăjiți în vară pentru scumpetea rachiului. Un sătean a venit chiar la noi, la redacție și ne-a spus: Noi, domnule, nu suntem în potrița scumpirii rachiului, că doar am plânge stărpirea horincii blăstămate! De-ar da Dumnezeu să-i sece toate izvoarele, că n'ar fi nici o pagubă. Dar să vedeți ce năcaz avem noi la lucru cu palinca: dacă nu dai trei porții de beutură pe zi la lucrători, nu-ți vin în brazdă pentru bunul lumii! Nu-ți vin azi, nu-ți vin mâne și nouă ni-se prăpădesc bucatele pe hotar, de ne arde la inimă de jalea lor și de paguba cea mare. Deci, ar trebui făcut ceva, ca pe timpul lucrului, fiecare gazdă de loc, să capete, *cu preț mai potrițit*, un litru de spirt de fiecare jugăr de pământ sămănat, cum era în vremea războiului. Altfel noi avem pagube și năcazuri mari. Iar dacă nu merge bine economia noastră, și țara suferă. Incolo puie-se pe bețivi dare cât de mare, și domni, și țărani, deopotrivă. Piară spirtul din lume, dar până vom ajunge la această dorită izbândă, să nu suferă prea mult economia! — Am însemnat acestea glasuri de prin sate, ca cei chemați să cunoască frământările poporului.

Jidov increștinat. Tânărul ovreu Samuel Ofenberg din București s'a botezat Dumineca trecută în biserica ortodoxă din partea de oraș numită Pantelemon, primind numele de Alexandru Constantin. La botez creștinii din biserică plângeau de bucurie.

Legea pedepsei cu moarte în Italia a fost iscălită în ziua de 27 Noembrie de către regele Italiei, și astfel a intrat în vigoare.

Doi se bat în duel și moare al treilea. Duel se numește lupta cu săbii sau cu puști între doi inși, cari sunt în mânie unul cu altul. Un astfel de duel s'a întâmplat într-una din zilele trecute între doi studenți din Gratz (Austria). Cei doi dușmani se băteau de câteva minute cu spada, cu o inversunare nespusă când deodată unul din ei a tăiat urechea celuilalt. Lupta a fost întreruptă timp de câteva secunde și după ce i-au legat doctorii urechea el a cerut să i-se dea voie să lupte mai departe. Și atunci spețele s'au încrucișat din nou, cu mai multă inversunare.

În clipa aceea spada rănitului s'a frânt în două și capătul armei a sărit în pieptul unuia din martori, inginerul Kurt Terpovitz, în vârstă de 26 ani. Cei doi dușmani au întrerupt acum lupta, au întrerupt-o și au sărit într'ajutorul martorului, care însă, cu toată îngrijirea medicilor, a murit după două ceasuri de chinuri, fiindcă a fost lovit drept în inimă.

Așa-i trebuie. Elevul Leiba Stedner (găciți de ce neam el) din comuna Enăuți, jud. Hotin, și-a făcut el însuși un atestat fals de liceu, cu care apoi a încercat să se înscrie la liceul Nr. 2 din Chișinău. Dar a fost prins și dat pe mâna judecătorilor, cari l-au pedepsit la un an închisoare.

Ceeace câștigă alți elevi cu ani de grea muncă și mari cheltueli, el a voit să câștige într'un ceas. Dar n'a isbutit și și-a primit vrednica pedeapsă.

Altă furtună groznică. În orașele Akansas și Missuri din America și în jurul lor s'a deslănțuit o furtună groznică. Sunt peste 60 de morți și 150 răniți. În orașul Heber Springs numărul morților este de 30, iar al răniților de 50. Zeci de clădiri mari s'au prăbușit, pe străzi nu se poate umbla de multele dărâmaturi. Mai multe case au luat foc, ceeace a contribuit și mai mult la groaza bieților oameni.

Iarăș se scumpește hârtia. Ziariștii din București, înțelegând că începând cu 1 Ianuarie iară e vorba să se scumpească hârtia, s'au adunat împreună și au protestat cât se poate de tare. Au arătat, că fabricile de hârtie sunt nesătule, câștigă și acum groznic de mult, dar nu se îndestulesc cu atâta. Au cerut guvernului, să le dea voie să aducă hârtie mai ieftină din țări străine.

Doi bieți copii s'au nenorocit în ziua de 21 Noembrie la o fabrică de cherestea din Piatra Neamț. Nemțisor N. Constantin și Gh. Gh. Oprea, amândoi, în vârstă de 14 ani, lucrau la fabrică, când dodată pe unul din ei îl prinde cureaua. Atunci al doilea dă să-i sară într'ajutor, dar cureaua i-a prins pe amândoi și i-a dus la roți, cari i-au zdrobit și leșit, cum zdrobim noi aluna cu piciorul. Pe când a venit masinistul, să vadă, pentru ce a hâcnit mașina, cei doi copii nu mai erau decât o adunătură de carne însângerată. Vestea morții celor doi copii a adus la fabrică sute de oameni, cari îi boceau. Când au venit părinții și au văzut groznicia, au amețit de groază și durere.

I-a dat de gol maimuța. Dnul Ioan Bercuini din Galați a cumpărat o maimuță dela niște comedieși din Brăila. A luat maimuța în brațe și a plecat cu trenul spre Galați. În tren însă doi pungași de buzunare, David Christescu și Constantin Iliescu, au pus ochii pe dl Bercuini și s'au hotărât să-i fure banii. Când să-i bage mâna în buzunar, maimuța din brațele dlui Bercuini a observat mișcarea și i-a sărit pungașului drept în față, sgăriindu-l într'un mod îngrozitor. Văzându-o aceasta celălalt calători, au pus mâna pe hoțul însângerat, iară celălalt, buimăcit de cap, nu și-a putut da seama ce se întâmplase, și astfel s'au trezit amândoi, muiți și bătui bine, în mâinile poliției. Maimuța dlui Bercuini i-a dat de gol.

Se vor întrei dările de pământ. Ministerul de finanțe a pregătit un proiect (plan) de lege, după care darea după pământ se va întrei, tot asemenea și darea după case. Se vor scumpi apoi și dările pe petrol, zahăr și uleiuri, așa că toate acestea se vor scumpi mult, începând cu 1 Ianuarie 1927.

Ceață groasă în Anglia. Două zile după o altă așa o ceață groasă a fost în Anglia, încât toată ziua au trebuit să arză lămpile pe străzi. În marile porturi n'au putut nici sosi nici pleca corăbiile. Pe mai multe străzi s'au întâmplat mai multe ciocniri. S'au ciocnit și trenuri, și au fost mai mulți morți și răniți din cauza ceții celei groase.

S'au căsătorit prin telefon. Domnișoara Pettet din America s'a căsătorit zilele trecute cu telefonistul Webster. Preotul Clark însă nu era de față, el se afla la o depărtare de 1000 kilometri. Ce să facă bieții miri, că le era degrabă. L-au rugat, să-i cunune prin telefon. Preotul s'a învoit. I-a întrebat prin telefon, dacă doresc, din iubire curată, să se căsătorească. „Da” — răspunseră tinerii fericiți. „Atunci, Dumnezeu să vă binecuvinte”, și i-a scris în matriculă.

Un sat acoperit de un munte. Satul Roquebilliers de lângă Nissa a pățit o mare nenorocire. Zilele trecute a plouat într'una și astfel muntele de lângă sat a început a se dărâma. Oamenii, băgând iute de seamă primejdia, au fugit care încotro. Cu toate acestea, dărâându-se muntele, au fost omorâți 50 de oameni.

Viață lungă. În ziua de 26 Noembrie a murit la Iași, lovit de gută, bătrânul Dumitrache Crețu, care număra 104 ani. Cel mai tânăr fecior al său are 66 de ani.

† **Ana Costea n. Filimon**, soția preotului unit din Spini: Alimpiu Costea, mama preotului unit din Feisa: Liviu Costea, și soacra directorului școlii noastre de ucenici de meserii și negustorie, și a profesorului dela Școala Normală: Valeriu Suci, a murit în ziua de 28 Noemvrie, în anul 64-lea al etății și al 46-lea al căsătoriei sale. Inmormântarea i-s-a făcut Marți în 30 Noemvrie, luând parte, pe lângă întreg poporul credincios, o mulțime mare de cărturari din Blaj și din satele învecinate. Odihnească în pace!

Sătenii ascund bolnavii de scarlatină.

Am arătat în mai multe rânduri, ce boală groaznic de lipicioasă e scarlatina, și ce urmări are asupra omului până la adânci bătrânețe. Chiar de aceea pe casa unde se ivește această boală se pune țidulă roșie, ca ceilalți oameni să știe să se păzească.

Bine înțeles că aceasta nu le prea place oamenilor dela sate, dar nici cei dela putere n'o fac ca să-i năcăjească pe cei sănătoși.

Și acuma să vedeți, ce veste am cetit dintr'un sat de lângă Iași. Cei dela putere au auzit, că în satul Horlești ar fi foarte mulți bolnavi de scarlatină. S'au dus deci ca să vadă, dacă e drept ori ba. Când colo, ce să vezi! De știut nu se știa decât despre vreo trei bolnavi, dar de fapt erau 60. Iar oamenii, ca să nu-i știe agenții sanitari, i au ascuns în poduri și prin grajduri.

Bieții oameni, nu știau, că la scarlatină bolnavii trebuie să stea șase săptămâni închiși în casă, și că nici la aier nu-i iertat să-i scoată. Că din aceasta oapătă apoi bieții copii tot felul de boale grele: asurzesc, boale de rărunchi, de plămâni, de creeri, de stomac și Dumnezeu știe câte altele.

Așadară dacă aveți bolnavi de scarlatină, nu-i ascundeți, ci-i arătați doctorilor, ca să-i vindece!

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Ce lucrează un gospodar cu minte.

In luna Decemvrie.

Pe acasă și în curte. E luna cea din urmă. Incheie socotelile și cumpănește, care lucrare i-a adus mai mult câștig. Cară lemne și împărțește nutrețul pentru vite. Astupă cu gunoi sau paie ferestile pivnițelor. Trage vinurile limpezite și bate cepurile pe buți. Direge uneltele economice și împletește cosnițe și corfe. Taie lemne pentru clădirile pe cari vrea să le facă în viitor. Intoarce bucatele în hambar. Alege legumele putrede și le delătură. Cumpără »Calendarul dela Blaj« pe 1927, în care găsește tot felul de staturi gospodărești.

In grajd. Ține curățenie mare și aerisează adeseori. Când e vremea frumoasă, lasă vitele câte-va ceasuri și pe afară. Învață junincii la jug și mânzii la ham. Grijește bine vitele de a fâta, le ferește de nutreț înghețat și mucegăit și de apă prea rece. Vitelor le așterne bine, să le fie cald. Când au căldură bună și ele mănâncă mai puțin.

Pe timp svântat, oile mai pot paște pe afară. Demineța însă le dă nutreț uscat. Galițelor le dă grăunțe și apă caldă de beut.

In grădină. Curăță pomii de omide și de crengile uscate. Taie pomii neroditori. Dacă nu e zăpadă, face gropi pentru pomii ce îi va sădi la primăvară. Samănă salată și ridichi și le acopere cu frunze, să nu

înghețe. Gunoiește grădina și își procură semințele ce îi lipsesc. Sapă pământul pentru vii nouă și pregătește pari.

Grijește de stupi, să nu între la ei șoarecii:

Pe câmp și în pădure. Cară gunoi și îl pune grămadă. Dacă pământul nu e înghețat, mai ogorește. Taie lemne de lucru. Adună sămință de arbori (fagi, acăți și frasini).

Vânează tot felul de animale sălbatice, mai ales urși și lupi, cari fac mari gagube între oi.

Păduchele lănos.

Un dușman tare primejdios ne amenință cu nimicirea merilor.

Dacă ne uităm la merii noștri din grădină, vedem crengile tinere îmbrăcate și încunjurate de un mucegaiu pârșos de culoare albă, iar la îmbinarea crengilor, la urma ranelor rămase după tăierea crengilor de pe trunchiu, în jurul sau la baza mugurilor, la crepăturile coajei dealungul trunchiului, până la rădăcină, pete mai mari sau mai mici, linii mai late sau mai înguste de mucezeală albă.

Dacă desfacem pământul dela rădăcinele merilor, dăm și aci de mucegaiu. Dacă apăsăm cu degetul și strivim mucegaiul, degetul rămâne roșu, cași când l-am fi atins de sânge.

Acesta însă nu e mucegaiu, ci e un dușman cu mult mai primejdios. *E păduchele lănos.* (*Schizoneura lanigera*), sau păduchele de sânge.

El e cunoscut de mult în alte țări, și e adus din America după unii la 1787, iar după alții la 1812. El are lungimea de 2,5 mm. Bărbătușul e de culoare brună-închisă are aripi, iar femeia nu are numai pe timpul împerecherii. Are un aparat sugător foarte puternic, cu care suge seva sau mătza din meri, iar apoi aceștia se usucă.

Femeea are la început pe spate deacurmezișul nește dungi de culoare albă ca ciara, cari mai târziu cresc și se împreună, iar insecta ia o înfătoșare pufoasă, lănoasă de culoare albă strălucitoare.

Păduchele lănos se reproduce toamna în modul următor: Femeile cari nasc în August au aripi și produc ouă din cari ies indivizi bărbătuși și femcee lipsiți de aripi și de aparatul sugător.

După împerechere femeea depune un singur ou, ou de iarnă, și apoi moare. Tot asemenea moare și bărbătușul.

Din oul de iarnă, ies în Noemvrie sau Decemvrie, când iarna e dulce, cum a fost în anul acesta, pui, dacă iarna a fost aspră, puii ies numai la primăvară.

Femeile acestea sunt vivipare, cari fără a mai fi fructificate, fără de a se mai împerechea, dau naștere succesiv din 15 în 15 zile, până la sfârșitul verii, la nouă generațiuni de femei, asemănătoare cu ele. Va se zică în 4 luni de vară și toamnă o singură femeie dă naștere la 10 generațiuni. Grație acestei sporiri înfricoșate se pot găsi atât de mulți pe aceeași ramură ca să o acopere complet.

Pe la noi încă s'au ivit în anii din urmă, dar sprvadic ici și colo. Acum însă de vre-o câțiva ani sporirea lor a luat proporții îngrijorate.

Aceasta a determinat pe ministerul nostru de agricultură ca să ia măsurile de

lipsă pentru combaterea lor. A trimis la fiecare comună o tabelă cu chipul păduchelului și cu măsurile ce trebuie să se ia, pentru stropirea lor.

Totodată a obligat primăriile comunale, ca tabelele acestea să fie afișate în toate școlările comunale spre vederea tuturor. Combaterea lor se face în mai multe chipuri.

Se spală și se freacă cu o cârpă aspră toate părțile atacate cu o soluție jumătate apă, jumătate petrol, sau cu soluția aceasta, stropim pomii cu pompa cu care stropim viile în contra peronosporii sau manei, iar ramele cauzate la ungem cu o amestecătură de $\frac{2}{3}$ păcură subțire și $\frac{1}{3}$ pământ galbin.

Pe cei dela rădăcină îi nimicim, desfăcând pământul de pe rădăcinile groase cam un metru dela trunchi, și turnăm peste rădăcină o soluțiune de apă și creozot, în părți egali.

La tot cazul cei interesați se ciară ștatal agronomilor județeni, cari sunt încredințați cu darea mânei de ajutor în contra tuturor boalelor și dușmanilor plantelor agricole.

La lucru deci, dacă voim să mai mâncăm mere!

Nic. Pop.

FEL DE FEL.

Un Canal de scurgere în Delta Dunării. Intre Delta, Marea Neagră și lacul Razelm se găsesc bogății foarte mari: stufăriși, pământ roditor, fânate, bălți cu pește și altele. Toate aceste bogății rămăneau nefolosite, fiindcă nu se puteau scoate pe nici o cale. De aceea inginerul Vidrașcu a făcut un plan pentru săparea unui canal mare, care să lege șanțul numit Principele Ferdinand cu Marea Neagră. Planul a fost aprobat de Ministerul agriculturii și săparea a și început. Canalul va fi lung de 19 km. și va costa vre-o 15.000.000 lei, care sumă se va plăti din fondul pescarilor. Pe acest canal se vor putea scoate bogățiile de pe 75 mii hectare pământ, plin cu stufării, fânate, bălți cu pește și altele.

Două ceasuri de viață fără inimă și plămâni. Mai mulți doctori învățați din Rusia au început să facă încercări cu o mașinărie pentru a înlocui anumite organe din trupul omului. Ceea dintâi încercări le-au făcut cu un câine, căruia i-au tăiat capul. Cu ajutorul mașinăriei au introdus în capul cânelui sânge proaspăt. Trecând sângele prin vinele capului, ochii și urechile au început să se miște într'un timp de o jumătate de oră. Altădată tot dintr'un câine au scos inima și plămâni, și cu ajutorul mașinăriei au pompat sânge proaspăt în vinele din trupul cânelui și tot cu mașinăria aceasta au pompat în el și aer. Și cânele a trăit două ceasuri fără inimă și plămâni. Iși mișca ochii, își deschidea gura și își mișca și picioarele. Dacă îl loveau, arăta că îl doare. Încercările se continuă și cu alte animale și se crede, că vor putea să aplice mașinăria și la oameni.

Mulsul vacilor cu muzică. De obicei vacile numai așa lasă să se scurgă laptele din țată, dacă mai întâi a supt vițelul — a înmuiat ugerul. Sunt vaci, cari nici nu se pot mulge, numai așa dacă vițelii sunt lângă ele și îi ling. Un agricultor francez însă a făcut o ciudată încercare la mulsul vacilor. Anume a așezat în grajd un fonograf — o mașină ce cântă singură tot felul de cântece. Și totdeauna pe vremea mulsului vacilor pune mașina să

cânte. Vacile ascultau cu plăcere cântecul fonografului și dau lapte mai mult ca și când nu auziu cântecul. După ce isprăvea de muls toate vacile, începea din nou să le mulgă a doua oră — cum fac și mulgătorii când lasă vițelul să mai sugă odată — și vacile auzind muzica — fără vițel — mai dau încă fiecare câte 6—8 deciletri de lapte.

Astfel oricare gospodar, care dorește să aibă lapte mult, n'are decât să ducă în grajd o muzică, pe care s'o pună să cânte, când mulge vacile.

*

Pâne din grâu nemăcinat. Prin măcinarea grâului o mare parte de materie nutritivă se pierde. De asemenea cu cât pânea e mai albă, cu atât e mai puțin hrănitivă. Cea mai hrănitivă pâne, e aceea, care e pregătită din întreg bobul de grâu.

Un inginer francez și-a tot bătut capul cum ar putea face pâne din grâu nemăcinat. Și după multă socotire a făcut o mașină, cu ajutorul căreia poți pregăti pânea cea mai hrănitivă și totodată și cea mai ieftină.

Anume a pus grâul în apă și l-a tot mestecat până ce s'a înmuiat bine. Apoi cu ajutorul mașinării l-a curățit de coajă. A pus în el aluat, cam cât face a patra parte din grâu. L-a încălzit timp de 6—7 ore, apoi la presat printr'o țevă, din care a ieșit ca un aluat bine frământat.

Acest aluat l-a pus în forme, l-a copt, și pânea a fost gata.

*

Contra arderii pădurilor din America. În America sunt păduri foarte întinse. Prin păduri din loc în loc, sunt niște turnuri înalte făcute din fier. În vârful turnului este o colibă unde poate sta un păzitor. Acest păzitor ziua-noaptea privește peste păduri și dacă bagă de seamă că undeva pădurea s'a aprins, numai decât aleargă la cel mai apropiat post de pompieri, cari repede vin și sting focul. Pentru că stirea s'o poată duce cât mai îngrabă, are totdeauna la îndemână doi cai.

Astfel ori unde s'ar ivi foc în pădure, fie din cauza marilor călduri, fie din altă pricină, numai decât este stâns.

În chipul acesta s'ar putea îngriji și pădurile dela noi, unde focurile mai ales în timpul urmă, se ivesc tot mai adeseori.

*

Dare de drum. Încă înainte de Crăciun va fi adusă noua lege a drumurilor. În înțelesul acestei legi, se vor plăti următoarele taxe.

Fiecare locuitor, care plătește dare directă va plăti 100 lei dare de drum și 250 lei pentru fiecare animal ce trage în jug sau în ham. Pentru fiecare trăsură ce se folosește într'o gospodărie se va plăti câte 50 lei, iar pentru o trăsură ce se folosește pentru cărușie se va plăti 250 lei.

Pentru motoare încă se va plăti dare de drum și anume câte 2000 lei pentru un motor cu 10 cai putere, 5000 lei pentru un motor cu 20 cai putere. Pentru motoarele cu mai multe de 20 cai putere se va mai plăti încă câte 400 lei pentru fiecare cai putere ce trece peste 20 cai putere. Pe lângă aceasta se va mai plăti câte 1 leu pentru fiecare kgr-de benzină ușoară, 50 bani pentru fiecare kgr-de benzină grea, și 2 lei pentru fiecare kgr. de ulei mineral, ce se folosește la mânătorul motoarelor.

Aceste taxe nu îngreunează de loc sătenii cari vor fi scutiți cu totul de lucrul în natură pe care trebuiau să-l facă până acum. Afară de aceea acum plătesc dare și motoarele, cari folosesc și strică drumurile mai mult și cari până acum erau scutite de plățirea dării.

Din aceste dări se va încasa o sumă

de un miliard 750 milioane lei pe an. Aceasta sumă se va întrebuința pentru repararea drumurilor și a podurilor, pentru cari, ca să se țină în bună stare, trebuie anual aproape două miliarde lei.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	7 Lei	— b.
1 liră sterlină " " "	884 "	— "
1 dolar " " "	183 "	— "
1 franc elvețian " " "	35 "	25 "
1 liră italiană " " "	7 "	80 "
1 franc belgian " " "	5 "	30 "
1 coroană cehoslovacă se plătește	5 "	40 "
1 zlot polonez se plătește cu	22 "	— "
1 dinar se plătește cu	3 "	— "
1 leva " " "	1 "	40 "
1 marcă aur se plătește	44 "	— "
100 coroane ungare se plătesc cu	—	26 "

Poșta gazetei.

Ioan Fane. Mulțumim pentru știrea trimisă și pentru cuvintele de frăție și de dragoste pe care ni-le trimiteți. Tare ne cade bine, când vedem că gazeta noastră Vă place atât de mult, încât Vă cheltuiți și somnul de noaptea și petroleul din lampă cetindu-o. Și mai ales, ne pare bine că o citiți și altora, ca să se bucure și ei! Calendarul nostru pentru cetitorii „Unirea Poporului” costă 20 lei, pentru străini 25 lei. Plata poștii cade în sarcina cumpărătorului.

Mihai Nicoară. Cei 200 Lei trimiși în Iulie l-am primit din care 150 Lei am scris în abonamentul pe 1926 iar 50 Lei la fondul de susținere. Celea mai călduroase mulțămiri! Pantilie Boanță și Iuliu Păcățian. Am primit Lei 40. Abonament până la 31 Dec. 1926. Beau Teodor. Am primit 20 Lei ca abonament de probă până la 31 Dec. 1926. Crișan Alexandru I. D. Am primit Lei 75. Abonament până la 31 Dec. 1926. Grigore Petea. Am primit dela următorii. Petru Pompiliu, I. Crăciunescu, I. Chicha, Traian Brad și Const. Sârb câte 20 Lei ca abonament până la 31 Dec. 1926. Eugen Circa. Am primit 150 Lei pe 1926. Guța Ioan. Am primit 20 Lei abonamentul până la 31 Dec. 1926. Patriciu Pop. Am primit Lei 20, până la 31 Dec. 1926. Nicolae Oprea. Am primit Lei 150, abonamentul pe întreg anul 1926. Sântoma Aurel. Am primit Lei 140 pe timpul până la 31 Dec. 1926. Popa Ona I. T. Am primit Lei 150, din care 75 Lei am trecut pe 1926, iar restul de 75 Lei pe 1927. Iosif Ursu. Am primit Lei 20 pe timpul până la 31 Dec. 1926. Trifu Crisoveanu. Am primit Lei 20 pentru abonamentul până la 31 Dec. 1926. Grama George. Am primit Lei 150 pentru Rus Alexandru, din care am trecut pe 1926 Lei 20 până la 31 Dec. iar restul pe 1927. Nicolae Suci. Am primit suma de Lei 220 restanța de pe 1925 Lei 70, iar restul de 150 pe 1926 până la 31 Dec. 1926. Oficiul parohial, Sanislău. Am primit suma de 100 Lei pentru anuțul publicat în foaie

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Doi învățăcei, din familie bună, cari să fi împlinit 14 ani, se primesc la frazelăria

PETRU MOGA
din Blaj.

(228) 7—?

Nr. 1332
execuțional 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii, articolul LX. din 1881 § 102 respective XLI. din 1908, § 19, cumcă lucrurile următoare: *Batoză, hambar, ciubere și cucuruz* cari în urma deciziei Nr. 332/2 din anul 1926 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în Cergăul mic în favorul executorului Alimpiu Aron repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedi împotriva executorului din comuna Cergăul mic pentru încasarea capitalului de 2110 Lei — bani și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 13,200 Lei, — b., se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G 902—1926 al judecătoriei de

ocol din Blaj, se fixează termenul pe 13 Decembrie anul 1926, la orele 10 a. m., în comuna Cergăul mic, și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 2110 Lei — bani capital, dobânzile cu 10 % socotind din 1 Februarie 1925 iar speșele până acum staverite de 1523 Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Dumbrăveni la 16/XI 1926. *Nicolae Baciu*, executor judecătoresc de ocol. (228) 1—1

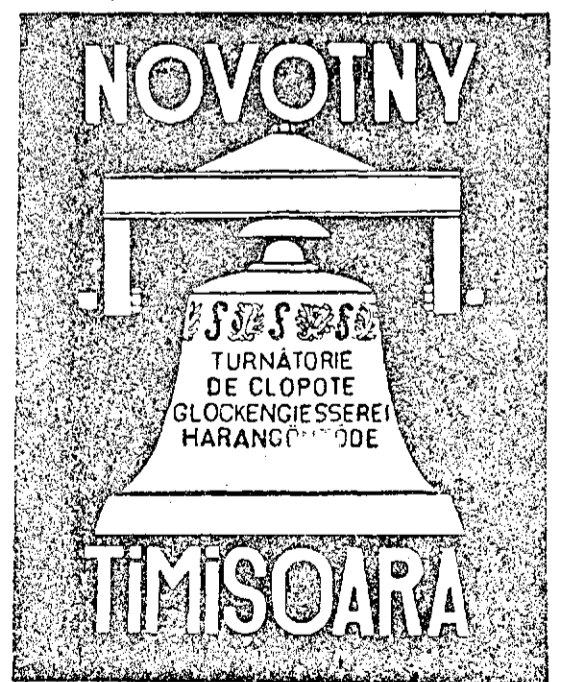
Dela administrația gazetei.

Toți acei stimați cetitori ai gazetei noastre cari se știu datori cu ceva la foaie pe anul 1926, sunt rugați, cu toată stăruința, să ne trimită cât mai neîntârziat sumele cu cari ne dătoresc, căci ne apropiem de sfârșitul anului și trebuie să-și plătească și foaia datoriile ei.

Noi susținem această foaie cu greutate neînchipuite și nu poate pofti nimenea să mai și rămânem înglodăți în datorii, pe lângă munca grea și istovitoare pe care o facem de atâția ani fără răsplată.

Nimeni să nu mai aștepte provocări și instanții, cari încă costă bani, trudă și pierdere de timp! E și lucru rușinos să cerșim într'una bănișorii ce ni-se cuvin. Oamenii cu simț de dreptate plătesc la vreme. Nu ne dați nici pe noi uitării, că noi, precum vedeți, ne facem datoria fără sminteală săptămână de săptămână. Acum vine capătul anului și nu mai putem aștepta, că nici pe noi nu ne așteapă culegătorii tiparelor, poșta și fabricile de hârtie.

O vorbă ca o sută: cine se simte dator, să nu pregete a ne plăti îndată după cetera acestui apel, care nu este cel dintâi, dar am dori să fie cel din urmă în acest an!
„Unirea Poporului.”

(135) 10 - 10

Cereți „UNIREA POPORULUI”

care este cea mai bună foaie pentru popor. : :

Abonament de probă.

Cine dorește să aibă gazeta noastră pe timpul dela 1 Noemvrie până la 31 Decemvrie,

o dăm cu 20 Lei.

și va primi-o regulat în fiecare săptămână. Bani se trimit prin poștă, cu mandat, scriindu-se pe cupon (cotor): »Abonez gazeta »Unirea Poporului« cu 20 lei, până la sfârșitul anului 1926«.

Cine vrea să știe cum stă lumea și țara, cine vrea să cetească povestiri frumoase, cântece și glume, cine vrea să învețe economie și alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj „Unirea Poporului“.

Indemnați pe vecini și cunoscuți să facă un abonament de probă!

Adresa: „Unirea Poporului“, Blaj, județul Târnava mică.

Nu uitați!!!

că cele mai bune mărfuri de îmbrăcăminte, mărunțișuri, bum-băcării și coloniale se află în mari cantități

cu prețuri reduse

la firma (215) 11-?

ȘTEFAN NYERGES—Blaj.

VITE ALTOITE

în cele mai renumite soiuri — în calitate cunoscută.

PORTALTOI AMERICANI

Portalis — Berlandieri-Rip x Rup.

ără și cu rădăcină frumoasă oferă:

Pepinierele Ambrosi

(225) 3-3 Mediaș și Crăciunelul de jos.

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

214 46-52

RECLAMA

este sufletul comerțului

De vânzare

O casă cu 2 odăi, bucatărie, pivniță, grajd, șură, și grădină, aproape de gară.

(229) 1-3.

Informații la

DI Cornel Pascu

secretar, Blaj.

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂȚII

Cuvântarea rostită la serbările de 3/15 Mai 1926 pe Câmpia Libertății din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,

profesor, directorul gazetei „Unirea Poporului“

Se arată într'ansa icoane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertății pentru neamul iobagilor români din Țara Ardealului.

Abonații „Unirii Poporului“, dacă o cer la administrația gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poștă cu tot. În librării se vinde cu 10 lei.

Prețul

Invățător

Comandați

la **LIBRARIA ANCA**

CLUJ:

„Cărarea fericirii“

carte de rugăciuni de preotul G. Mânzat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > pânză fină cu cruce aurită 140 >

> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

> > > > > > > > >

pentru dame 350 >

„Predici la Morți“ 55 Lei

„Predici p. postul Mare“

45.— Lei

Teatre populare 15-30 Lei.

școlare 15-30 Lei.

Monoloage și dialoge

10-15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15-30 Lei.

Cel mai mare depozit de elopote dela 25-160 kg., Ornate bisericăști, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 13 20

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură li curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
„ „ Copii în război	2 „	„ „ Ciupercile	4 „
„ „ Sămânța viitorului	3 „	„ „ Bacteriile folositoare	4 „
„ „ Ce este de văzut în Blaj	4 „	„ „ Dușmanii omului	5 „
„ „ Blajul istoric	10 „	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 „
„ „ La Piatra Libertății	10 „	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 „	„ „ Bucuria copiilor	1 „
„ „ Darul lui Dumnezeu	6 „	„ „ Toderică dragul mamei	1 „
„ „ Fiți desăvârșiți	5 „	„ „ Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărții se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ,** județul Târnava mică.